Jongerenprogramma

West-Brabant

ROUTE NAAR ONDERWIJS EN WERK

Samenvatting voor partners

11 februari 2026

Looptijd programma 2026-2029

Dit document is een samenvatting van
ons jongerenprogramma in West-Brabant

Voorwoord

In West-Brabant willen we dat iedere jongere mee kan doen. Op school, op het werk en in het dagelijks leven. Voor veel jongeren lukt dat goed, maar voor een deel is meedoen niet vanzelfsprekend. Juist voor deze jongeren voelen wij ons samen verantwoordelijk. Jongeren die vastlopen, doen dat zelden op één plek. Problemen op school hangen vaak samen met onzekerheid over werk, zorgen thuis of vragen over gezondheid en welzijn. Daarom is het belangrijk dat jongeren niet telkens opnieuw hun verhaal hoeven te doen of van het ene loket naar het andere worden gestuurd.

Met dit regionale programma spreken we af hoe we jongeren beter ondersteunen. We werken samen over grenzen van scholen, gemeenten en organisaties heen. We maken gezamenlijke keuzes, stemmen onze aanpak op elkaar af en zorgen dat jongeren weten waar ze terechtkunnen.

"Gelijke kansen bereik je niet met losse initiatieven, maar door samen koers te houden als regio."
Arjen van Drunen wethouder Onderwijs contactgemeente Breda

Samenwerken betekent ook dat we jongeren niet loslaten op momenten van verandering. Overgangen van voortgezet onderwijs naar mbo, van opleiding naar werk of naar begeleiding kunnen kwetsbare momenten zijn. We willen dat ondersteuning doorloopt en dat jongeren zich gesteund blijven voelen bij elke volgende stap.

"Als jongeren aanwezig en betrokken zijn op school, kunnen we hen beter ondersteunen. Daarom investeren we in begeleiding op het moment dat het verschil het grootst is."
Andrea Kaim-Lamers lid Raad van Bestuur contactschool Curio

Dit programma is geen eindpunt, maar een startpunt. Een gezamenlijke basis om te blijven leren en verbeteren. Met aandacht voor wat jongeren nodig hebben en met vertrouwen in elkaar, werken we samen aan een regio waarin iedere jongere de kans krijgt om te bouwen aan een passend perspectief voor de toekomst.

"Jongeren moeten zich maximaal kunnen ontplooien. Dat gunnen we hen, maar ook onszelf. Want op de arbeidsmarkt hebben we ieder talent nodig."
Marike de Nobel voorzitter Arbeidsmarktregio West-Brabant

Leeswijzer

Dit document is een samenvatting van ons jongerenprogramma. Het is bedoeld voor bestuurders en professionals van gemeenten, onderwijs, de arbeidsmarktregio en andere samenwerkingspartners. Het beschrijft waar we als regio voor staan en hoe we samenwerken om jongeren te ondersteunen als dat nodig is. Daarnaast wordt op basis van deze hoofdlijnen een uitvoeringsprogramma opgesteld waarin alle projecten samen met onze samenwerkingspartners concreet worden uitgewerkt en uitgevoerd.

1. Inleiding

De meeste jongeren in West-Brabant vinden hun weg in onderwijs en werk op eigen kracht. Tegelijkertijd is er een groep jongeren die (tijdelijk) extra ondersteuning nodig heeft. Een deel van hen valt uit op school of komt zonder startkwalificatie in een kwetsbare positie terecht. Voor die jongeren organiseren we als regio een aanpak waarin onderwijs, begeleiding en werk beter op elkaar aansluiten.

Het programma is gebaseerd op een uitgebreide regioanalyse van adviesbureau LPBL[1] die inzicht geeft in de onderwijsloopbanen, uitvalmomenten en overgangsmomenten van jongeren in West-Brabant. De analyse is uitgevoerd om scherp te krijgen waar in de regio de grootste opgaven liggen en waar jongeren relatief vaak vastlopen. Dit biedt een stevige inhoudelijke basis om gerichte keuzes te maken en middelen en interventies in te zetten waar zij het meeste verschil maken.

Uit de analyse blijkt dat deze uitdagingen in West-Brabant vooral zichtbaar zijn in het mbo. In vergelijking met vergelijkbare regio's is de uitval hier relatief hoog, op alle niveaus. Daarnaast is de instroom in het mbo van jongeren die zonder diploma uit het voortgezet onderwijs komen de afgelopen jaren toegenomen. Deze jongeren hebben extra ondersteuning nodig bij hun overstap.

Veel jongeren die uitvallen, hebben te maken met meerdere uitdagingen tegelijk. Denk aan mentale klachten, schulden, problemen thuis of onzekerheid over werk. Schooluitval staat dan niet op zichzelf, maar hangt samen met andere leefgebieden. Daarom is alleen een onderwijsaanpak niet voldoende. Deze inzichten vragen om een andere manier van werken.

Samen anders werken

De analyse laat zien dat de ondersteuning voor jongeren versnipperd is georganiseerd. Scholen, gemeenten, het Doorstroompunt, het Werkcentrum en andere betrokken organisaties zetten zich in, maar hun werkwijzen sluiten niet altijd goed op elkaar aan. Daardoor bestaat het risico dat jongeren niet weten waar zij terechtkunnen, van het ene loket naar het andere worden gestuurd of tussen wal en schip vallen.

In West-Brabant kiezen we daarom voor een gezamenlijke regionale aanpak. Niet ieder voor zich, maar samen, met duidelijke afspraken en gedeelde verantwoordelijkheid, zodat jongeren die dat nodig hebben tijdig de juiste ondersteuning krijgen.

[1] Regioanalyse West-Brabant - Bouwstenen voor een regionaal jongerenprogramma (LPBL, september 2024)

Die gezamenlijke aanpak krijgt vorm in dit regionale programma en wordt uitgewerkt langs zes samenhangende ambities. Deze ambities gaan over het eerder zien en ondersteunen van jongeren, het bieden van samenhangende ondersteuning en een doorlopend vangnet, het bevorderen van gelijke kansen in de hele regio, het actief betrekken van jongeren zelf en het versterken van samenwerking en leren tussen professionals.

Onze regionale aanpak

Dit programma sluit aan bij de landelijke afspraken en wettelijke uitgangspunten voor de aanpak van voortijdig schoolverlaten en jeugdwerkgelegenheid. Deze geven richting aan hoe we regionaal samenwerken en jongeren ondersteunen.

In West-Brabant werken we postcodevrij. Waar een jongere woont, mag geen verschil maken in de toegang tot ondersteuning die een jongere krijgt. Gemeenten, onderwijsinstellingen en arbeidsmarktpartners maken gezamenlijke afspraken over de basis. De precieze invulling kan lokaal verschillen, afhankelijk van wat er al is georganiseerd en wat jongeren nodig hebben.

Preventie staat daarbij centraal. Door jongeren eerder in beeld te brengen en tijdig ondersteuning te bieden, willen we voorkomen dat problemen groter worden en jongeren onnodig uitvallen. Daarnaast bouwen we aan een sluitend regionaal vangnet, zodat ondersteuning doorloopt bij overstappen van het voortgezet onderwijs naar mbo, van opleiding naar werk of naar begeleiding. Deze manier van werken sluit aan bij de uitgangspunten van de wet Van school naar duurzaam werk.

Begeleiding is beschikbaar en toegankelijk voor jongeren die dit nodig hebben. We volgen ontwikkelingen in aanwezigheid, uitval en doorstroom en gebruiken deze inzichten om samen te leren en te verbeteren. Cijfers helpen ons om te zien waar jongeren vastlopen en waar extra aandacht nodig is, altijd in combinatie met de ervaringen van jongeren en professionals.

Als regio West-Brabant hebben we onszelf een duidelijke en realistische ambitie gesteld. Op basis van regionale analyses en landelijke prognoses sturen we op een geleidelijke daling van het aantal jongeren dat zonder diploma of werk uitvalt. Door in te zetten op preventie, maatwerk en intensieve samenwerking willen we zoveel mogelijk voorkomen dat jongeren vastlopen en ervoor zorgen dat zij tijdig de ondersteuning krijgen die nodig is om hun weg te vinden in onderwijs, werk en samenleving. Deze ambitie vormt de basis voor de keuzes en prioriteiten in dit programma.

Succes vraagt om samenhang

Dit regionale programma is onderdeel van een bredere maatschappelijke beweging waarin landelijk wordt gewerkt aan inclusiever onderwijs, betere ondersteuning voor jongeren en een sterkere verbinding tussen onderwijs en werk. In West-Brabant brengen we deze opgaven samen in één gezamenlijke aanpak.

We kiezen bewust niet voor losse beleidslijnen, maar voor één samenhangende verandering: van zorg naar ontwikkeling, van onderwijs naar participatie en van begeleiding naar duurzaam werk. Door regionaal samen te werken, gezamenlijke verantwoordelijkheid te nemen en ondersteuning rond jongeren te organiseren, versterken we de aansluiting tussen onderwijs, begeleiding en werk en vergroten we de ontwikkelkansen van jongeren.

2. Missie

Iedere jongere verdient de kans om mee te doen in de maatschappij. In dit programma beloven wij jongeren dat zij niet alleen komen te staan. We zetten ons in voor jongeren die extra ondersteuning nodig hebben. Wij willen niet de zoveelste passant zijn in hun leven, maar écht een blijvend verschil maken.

Onze focus ligt op jongeren met een groot risico op uitval. We helpen hen een plek te vinden waar ze zich thuis voelen en hun talenten kunnen ontwikkelen. Dat kan op school zijn, een werkplek of via een ander passend traject. Ons doel is dat deze jongeren zich gezien en gesteund voelen, zodat ze met vertrouwen hun weg vinden in de maatschappij. Daarbij verwachten we ook van jongeren zelf een actieve rol: ontwikkeling vraagt om inzet en realistische stappen richting een kansrijke toekomst.

Samen met onze partners in de regio vormen we een stevig netwerk rondom de jongeren. We zorgen ervoor dat onze ondersteuning steeds dichtbij en toegankelijk is, met persoonlijke begeleiding en warme overdrachten. Geen versnipperde hulp, maar een stevige basis waar jongeren op kunnen rekenen.

We kijken wat een jongere écht nodig heeft om een duurzame toekomst op te bouwen. We blijven betrokken totdat de jongere zelfstandig verder kan, met vertrouwen in zichzelf én de maatschappij. Er is altijd een weg vooruit.

3. Visie

Wij dromen van een regio West-Brabant waarin iedere jongere, ongeacht afkomst of achtergrond, zich kansrijk kan ontwikkelen.

Een diploma is vaak de sleutel tot een goede toekomst. Het opent deuren naar uitdagend werk, meer zekerheid en betere kansen. Een diploma op minimaal havo-, vwo- of mbo niveau 2 wordt beschouwd als startkwalificatie. Maar ook jongeren die om wat voor reden dan ook geen startkwalificatie kunnen halen, verdienen onze aandacht. Samen zoeken we passende alternatieven, zoals leerwerktrajecten of praktijkverklaringen, zodat ook zij hun talenten kunnen benutten en hun dromen kunnen waarmaken.

We richten ons op jongeren die dreigen uit te vallen uit de maatschappij. Daarbij maken we bewuste keuzes, passend bij de uitdagingen in onze regio. We zorgen ervoor dat hulp dichtbij en makkelijk toegankelijk is. We willen dat jongeren weten waar ze terechtkunnen, zonder te verdwalen in een wirwar van loketten en doorwijzingen. We zetten in op een helder aanbod en duidelijke routes, met de juiste hulp op het juiste moment. Een goede samenwerking met onze regionale partners is daarbij cruciaal.

Als regio blijven we leren, innoveren en experimenteren. We proberen nieuwe ideeën uit. De lessen die we leren, delen we met elkaar. Samen met jongeren en onze partners blijven we kijken naar wat goed werkt – en wat niet. Als iets niet werkt, zoeken we samen naar betere oplossingen. We weten elkaar te vinden en durven elkaar aan te spreken. We kijken verder dan wetten, regels en taken, zetten graag een stapje extra voor onze jongeren en zijn flexibel in onze benadering.

Zo bouwen we in West-Brabant aan een aanpak die niet alleen vandaag werkt, maar ook in de toekomst, vanuit een stevig netwerk. Samen zorgen we ervoor dat iedere jongere gelijke kansen krijgt op een passend perspectief voor de toekomst.

4. Ambities en samenwerking: een sluitend regionaal vangnet

Vanuit onze missie en visie hebben we als regio West-Brabant gezamenlijke ambities geformuleerd voor de ondersteuning van jongeren. Deze ambities laten zien waar we voor staan en welke richting we de komende jaren kiezen. Ze vormen het kompas voor onze samenwerking en voor de keuzes die we maken binnen dit programma.

Eerder zien en ondersteunen

We willen jongeren eerder in beeld brengen wanneer het minder goed gaat. Niet door te problematiseren, maar door signalen serieus te nemen en tijdig het gesprek aan te gaan. Aandacht voor schoolaanwezigheid, welzijn en ontwikkeling helpt om ondersteuning te bieden voordat problemen zich opstapelen. Niet iedere jongere heeft ondersteuning nodig. Maar als dat wel zo is, moet die ondersteuning snel en passend beschikbaar zijn.

Samenhang in de ondersteuning

Jongeren die extra ondersteuning nodig hebben, hebben vaak te maken met meerdere uitdagingen tegelijk. Daarom kiezen we voor een aanpak waarin onderwijs, begeleiding en werk samenhangen. Voor jongeren betekent dit één logisch geheel, in plaats van losse trajecten naast elkaar.

Een doorlopend vangnet

Iedere jongere moet kunnen rekenen op een vangnet wanneer het even niet lukt. Ondersteuning mag niet stoppen bij een overstap, maar moet kunnen doorlopen zolang dat nodig is. Zo voorkomen we dat jongeren uit beeld raken op kwetsbare momenten.

Gelijke kansen in de hele regio

Waar een jongere woont of welke achtergrond iemand heeft, mag geen verschil maken in de toegang tot ondersteuning. Jongeren in de hele regio moeten kunnen rekenen op vergelijkbare kansen. Tegelijk erkennen we dat niet iedere jongere hetzelfde pad volgt. We kiezen daarom voor een passend perspectief, afgestemd op talenten en mogelijkheden.

Jongeren doen en denken mee

De ervaringen van jongeren zijn onmisbaar om onze aanpak te verbeteren. Door jongeren actief te betrekken bij beleid en uitvoering sluiten we beter aan bij wat zij nodig hebben en maken we de ondersteuning effectiever.

Samen werken en blijven leren

Tot slot willen we dat professionals rondom jongeren goed samenwerken en blijven leren. Door kennis te delen, ervaringen te benutten en samen te reflecteren, kan de aanpak meebewegen met wat jongeren nodig hebben.

5. De vijf programmalijnen

De ambities uit dit programma zijn uitgewerkt in vijf samenhangende programmalijnen. De ambities geven richting aan wat we willen bereiken; de programmalijnen maken concreet hoe we dat doen. Zij volgen de route die jongeren in de praktijk afleggen, van school naar werk of begeleiding, met nadruk op preventie, passende ondersteuning en perspectief.

Doordat de programmalijnen elkaar versterken, blijven jongeren beter in beeld, loopt ondersteuning door bij overgangen en sluit de begeleiding aan bij wat een jongere op dat moment nodig heeft.

Programmalijn 1

Ondersteunen van voortgezet onderwijs en een soepele overstap naar mbo

We zorgen dat jongeren in het voortgezet onderwijs tijdig worden gezien en goed voorbereid overstappen naar het mbo.

In het voortgezet onderwijs ligt een belangrijke basis. Hier willen we voorkomen dat jongeren vastlopen of voortijdig uitvallen. Door vroeg te signaleren wanneer het minder goed gaat, kunnen scholen en partners tijdig ondersteuning bieden. Dat helpt jongeren om hun schoolloopbaan te vervolgen of op een passende manier af te ronden.

Extra aandacht gaat uit naar jongeren voor wie de overstap naar het mbo spannend of ingewikkeld is. Door betere afstemming tussen scholen en mbo-instellingen zorgen we voor warme overdrachten. Informatie over wat een jongere nodig heeft, gaat mee naar de volgende stap, zodat ondersteuning niet opnieuw hoeft te beginnen.

Voor jongeren betekent dit dat zij beter voorbereid aan een nieuwe opleiding beginnen en dat ondersteuning doorloopt, zodat zij niet alles opnieuw hoeven uit te leggen.

Dit doen we bijvoorbeeld door te werken met een aanwezigheidsaanpak, extra begeleiding bij keuzemomenten en duidelijke overdrachtsafspraken tussen scholen.

Programmalijn 1 - Project in de spotlight

Schoolaanwezigheid

Aanwezigheidsbevordering is meer dan het tegengaan van verzuim. Het is een positief signaal: jij doet ertoe en jij hoort erbij. Aanwezig zijn is de norm, met ruimte voor ondersteuning wanneer dat nodig is. In West-Brabant werken scholen, gemeenten en Regionaal Bureau Leren samen aan een gezamenlijke aanwezigheidsaanpak. Door signalen vroeg te herkennen en tijdig het gesprek te voeren met jongeren en ouders, blijven jongeren beter in beeld en kan uitval worden voorkomen. De focus ligt op versterken en begeleiden, niet op sanctioneren.

"Schoolaanwezigheid is de basis voor succes van onze leerlingen. Door vroeg te signaleren en te ondersteunen waar nodig, creëren we samen een omgeving waarin iedere leerling zich veilig voelt, kan leren en zijn talenten kan ontwikkelen."

Leon de Rond rector en bestuurder Scholengemeenschap 't Rijks

Paspoort voor Succes

Het Paspoort voor Succes helpt jongeren om hun kwaliteiten, wensen en ondersteuningsbehoeften inzichtelijk te maken. Het paspoort gaat mee bij overgangen, bijvoorbeeld van voortgezet onderwijs naar mbo. Zo hoeven jongeren niet steeds opnieuw hun verhaal te vertellen en kunnen professionals beter aansluiten bij wat nodig is. Het paspoort ondersteunt warme overdrachten en versterkt de regie van jongeren zelf.

"Met Paspoort voor Succes geven we jongeren de regie over hun eigen loopbaan. Ze kunnen hun activiteiten zelf bijhouden en plannen, terwijl wij hen actief begeleiden bij vragen over school en werk. Zo zorgen we dat de overdracht goed is geborgd."

Mike van Santwijk - projectleider Paspoort voor Succes

Programmalijn 2

Ondersteunen van mbo-studenten en een zachte landing naar werk of begeleiding

We ondersteunen mbo-studenten zodat zij hun opleiding kunnen afronden en niet losgelaten worden bij de stap daarna.

Ook binnen het mbo zetten we sterk in op het voorkomen van uitval. Studenten krijgen begeleiding die past bij hun situatie en levensfase, met aandacht voor welzijn, motivatie en toekomstperspectief. We kijken niet alleen naar studieprestaties, maar naar de jongere als geheel.

Wanneer een jongere het mbo verlaat, zorgen we voor een zorgvuldige overgang naar werk, vervolgonderwijs of begeleiding. Dit kan een kwetsbaar moment zijn. Ondersteuning stopt daarom niet abrupt, maar loopt door waar dat nodig is. In samenwerking met werkgevers en de arbeidsmarktregio zorgen we voor een goede begeleiding richting duurzaam werk, met aandacht voor een passende plek en perspectief op de langere termijn.

Voor jongeren betekent dit dat zij zich gesteund voelen tijdens hun opleiding én bij de stap daarna, met begeleiding die doorloopt.

Dit doen we bijvoorbeeld door maatwerkbegeleiding, leerwerktrajecten en duidelijke afspraken over wie het contact overneemt bij uitstroom.

Programmalijn 2 - Project in de spotlight

Entree-onderwijs

Voor jongeren zonder startkwalificatie is Entree-onderwijs vaak een belangrijke stap richting werk of vervolgonderwijs. In West-Brabant investeren we extra in intensievere begeleiding binnen Entree, met extra aandacht voor motivatie, basisvaardigheden en toekomstperspectief. Door nauwere samenwerking tussen onderwijs, gemeenten en arbeidsmarktpartners vergroten we de kans dat jongeren hun traject afronden en duurzaam doorstromen.

"Als docent in het Entree-onderwijs staat de student voor mij altijd centraal. In mijn lessen zorg ik voor een leeromgeving waarin flexibiliteit en maatwerk vanzelfsprekend zijn. Door extra begeleiding te bieden en echt te luisteren, wil ik ervoor zorgen dat iedere student zich gezien, gehoord en gesteund voelt."

Cagla Arslan docent Curio

Maatwerk in het mbo

Het project Maatwerk in het mbo richt zich op het voorkomen van voortijdige schooluitval door jongeren met een verhoogd risico intensief en persoonlijk te begeleiden. Studenten worden vroegtijdig gesignaleerd via een gerichte aanwezigheidsaanpak en krijgen ondersteuning op maat. Dit gebeurt met een individueel onderwijsplan, één vaste begeleidende docent en een individueel rooster. Door deze combinatie van maatwerkonderwijs en structurele begeleiding verbetert de doorstroom en nemen de kansen op het behalen van een diploma aantoonbaar toe.

"Geen enkele jongere is hetzelfde, dus begeleiding moet dat ook niet zijn. Met maatwerk zie je studenten groeien in vertrouwen en motivatie, omdat ze zich echt gezien en begrepen voelen. Juist die persoonlijke aanpak maakt het verschil tussen uitvallen en doorstromen."

Renate Blaas Onderwijsmanager Curio

"Als het in de klas gezellig is en de andere studenten leuk zijn, heb ik meer zin om naar school te gaan. Het helpt ook als de docent snapt wat ik nodig heb en me op mijn manier laat leren."

Dion Student Succesklas

Programmalijn 3

Jongeren ondersteunen richting werk, opleiding en toekomst

We bieden jongeren één duidelijke plek waar zij snel de juiste ondersteuning vinden, zodat zij niet verdwalen tussen organisaties.

Voor jongeren die uitvallen of dreigen vast te lopen, is het Doorstroompunt een herkenbare en toegankelijke plek. Hier kunnen zij terecht voor ondersteuning, advies en begeleiding richting school, werk of een ander passend traject.

Jongeren hoeven niet zelf uit te zoeken bij welke organisatie zij moeten zijn. Door nauwe samenwerking tussen onderwijs, gemeenten en het Werkcentrum West-Brabant zorgen we voor duidelijke routes en één samenhangende aanpak.

Voor jongeren betekent dit dat zij één duidelijke ingang hebben en niet van het ene loket naar het andere worden gestuurd.

Dit doen we bijvoorbeeld door persoonlijke begeleiding, vaste contactpersonen en nauwe samenwerking tussen betrokken organisaties.

Programmalijn 3 - Project in de spotlight

Een sterk Doorstroompunt en duidelijke routes
Voor jongeren die vastlopen of (dreigen te) stoppen met school is het Doorstroompunt een herkenbare en toegankelijke plek. Jongeren hoeven niet zelf uit te zoeken waar zij moeten aankloppen. Door outreachend te werken, vaste contactpersonen te bieden en regionaal eenduidig samen te werken, zorgen we voor duidelijke routes naar onderwijs, werk of passende begeleiding.

"Goede begeleiding door het Doorstroompunt begint bij zichtbaar zijn, contact maken en aansluiten bij de leefwereld van jongeren. Door in de hele regio eenduidig te werken, creëren we duidelijkheid en vertrouwen voor jongeren én professionals."
Mirjam Koring coördinator Doorstroompunt

"In de praktijk zie ik hoe belangrijk het is om écht naast de jongere te staan en niet los te laten bij de eerste tegenslag. Door uit te gaan van talenten en mogelijkheden vergroten we het vertrouwen en de kans op een duurzame stap naar onderwijs of werk."
Patrick Seeters Doorstroomcoach

ROUTE NAAR ONDERWIJS EN WERK

Programmalijn 4

Ruimte voor regionale kansen en nieuwe ideeën

We houden ruimte om snel in te spelen op nieuwe ontwikkelingen en wat jongeren op dat moment nodig hebben.

Niet alles is vooraf te plannen. Jongeren groeien op in een samenleving die voortdurend verandert. Daarom houden we ruimte om in te spelen op nieuwe ontwikkelingen, signalen uit de praktijk en kansen in de regio. Deze programmalijn biedt flexibiliteit om aanvullende ondersteuning te organiseren of nieuwe initiatieven te starten wanneer dat nodig is. Wat werkt, kan worden versterkt of breder ingezet.

Voor jongeren betekent dit dat ondersteuning kan meebewegen met hun situatie en met veranderingen in de samenleving.

Dit doen we bijvoorbeeld door tijdelijke projecten, pilots en innovatieve samenwerkingen snel mogelijk te maken.

Programmalijn 4 - Project in de spotlight

Jongerenparticipatie

Jongeren weten zelf het beste wat werkt, en wat niet. Daarom betrekken we jongeren actief bij de verdere ontwikkeling van het regionale programma. Hun ervaringen helpen ons om beleid en uitvoering beter te laten aansluiten bij de leefwereld van verschillende groepen jongeren, juist ook van jongeren die minder zichtbaar zijn.

We kiezen voor een flexibele en laagdrempelige vorm van participatie. Sommige jongeren denken langere tijd mee, bijvoorbeeld via een jongerenpanel of klankbordgroep. Anderen leveren op specifieke momenten hun input, bijvoorbeeld via gesprekken, creatieve werkvormen of korte trajecten. Zo zorgen we ervoor dat jongeren niet alleen worden gehoord, maar ook daadwerkelijk invloed hebben op keuzes en verbeteringen in de aanpak.

"Door jongeren te betrekken bij de ontwikkeling van het programma, krijgen we scherper zicht op wat zij nodig hebben. Hun ervaringen helpen ons om ondersteuning realistischer, begrijpelijker en effectiever te maken."

Marc Bevers regionaal projectleider jeugdwerkgelegenheid

"Ik help mee omdat ik hoop dat andere jongeren betere begeleiding krijgen. Dan wordt het makkelijker om hun opleiding af te maken. Zelf heb ik het zwaar gehad op school. Nu ben ik 22, heb ik twee kinderen en heb ik eindelijk de hulp die bij me past. Ik begin binnenkort weer met school. Ik zou met mijn eigen ervaring ook jongeren willen motiveren."

Dewi deelnemer jongerenparticipatie

Programmalijn 5

Programmaorganisatie en datagedreven verbeteren

We zorgen voor een stevige organisatie en blijven leren en verbeteren op basis van cijfers én ervaringen uit de praktijk.

Een goede uitvoering vraagt om een stevige organisatie en zicht op wat werkt. Daarom investeren we in programmamanagement, monitoring en leren.

Inzicht als basis voor keuzes

We volgen ontwikkelingen in schoolaanwezigheid, uitval en doorstroom van jongeren. Deze informatie helpt ons om patronen te herkennen, kwetsbare momenten in beeld te krijgen en gerichter keuzes te maken over inzet, samenwerking en prioriteiten. Ter ondersteuning werken we met een regionaal dashboard. Dit dashboard geeft inzicht in trends op regionaal niveau en vormt een gezamenlijke basis voor het gesprek tussen partners. De cijfers zijn geen doel op zich, maar een hulpmiddel om samen te analyseren: wat zien we, wat betekent dit voor jongeren en wat vraagt dat van ons handelen?

Meer dan cijfers alleen

Data vertellen nooit het hele verhaal. Daarom verbinden we cijfers altijd met ervaringen uit de praktijk. De signalen van jongeren, professionals en samenwerkingspartners zijn onmisbaar om cijfers te duiden en te vertalen naar passende acties. Juist in die combinatie ontstaat inzicht dat helpt om de ondersteuning steeds beter te laten aansluiten bij wat jongeren nodig hebben.

Voor jongeren betekent dit dat de ondersteuning steeds beter aansluit bij wat zij nodig hebben. Dit doen we bijvoorbeeld door een regionaal dashboard te gebruiken, ervaringen uit de praktijk te bespreken en succesvolle aanpakken te versterken.

Programmalijn 5 - Project in de spotlight

Programmatische aanpak en datagedreven verbeteren

In West-Brabant werken we programmatisch. Dat betekent dat beleid en uitvoering samenkomen binnen één regionale opgave. We volgen de voortgang, brengen focus aan en sturen bij waar nodig. Zo ontstaat samenhang tussen initiatieven en kunnen we als regio gericht werken aan het verminderen van voortijdig schoolverlaten en het versterken van de route naar duurzaam werk.

Datagedreven werken ondersteunt deze aanpak. Door inzicht in trends en cijfers rond onderwijsdeelname en jeugdwerkgelegenheid krijgen we beter zicht op patronen en kwetsbare momenten. Deze inzichten vormen een gezamenlijke basis voor het gesprek tussen partners, altijd in combinatie met ervaringen uit de praktijk.

"Het voorkomen van voortijdig schoolverlaten en jeugdwerkloosheid vragen om een gezamenlijke koers over de grenzen van organisaties en domeinen heen: jeugd, onderwijs en arbeidsmarkt. Door samen te werken, kunnen we als regio echt het verschil maken voor jongeren."

Marieke Bart programmamanager contactgemeente Breda

"Goede keuzes beginnen bij goed inzicht. Door datagestuurd te werken krijgen we scherp zicht op trends en ontwikkelingen. Dat helpt ons om gerichter samen te werken en tijdig bij te sturen waar nodig."

Ella van der Weij programmamanager contactschool Curio

Samenhang tussen de programmalijnen

De vijf programmalijnen versterken elkaar. Van preventie in het voortgezet onderwijs tot begeleiding in het mbo, van ondersteuning via het Doorstroompunt tot leren en bijsturen op regionaal niveau: alles is gericht op één doel. We willen dat iedere jongere in West-Brabant de kans krijgt om te bouwen aan een passend perspectief voor de toekomst.

6. Nazorg richting duurzaam werk

Door de Wet van school naar duurzaam werk blijft ondersteuning beschikbaar wanneer jongeren de school verlaten. In West-Brabant organiseren we nazorg als één samenhangende route. Het Jongerenpunt is dé herkenbare plek waar jongeren terechtkunnen met vragen over school, werk of ondersteuning. Onderwijs (loopbaanoriëntatie en -begeleiding), het Doorstroompunt en het Regionaal Werkcentrum werken hierin samen, en betrekken waar nodig gemeenten en andere partners.

De nazorg bestaat uit drie samenhangende stappen:

1. Op school

Jongeren krijgen loopbaanoriëntatie en begeleiding vanuit het onderwijs. Waar nodig wordt aanvullende ondersteuning betrokken, zoals het Doorstroompunt, de gemeente of het Regionaal Werkcentrum.

2. Bij uitstroom uit school

Zodra een jongere het onderwijs verlaat, neemt het Doorstroompunt de regie. Jongeren zonder startkwalificatie krijgen hierbij persoonlijk contact; voor jongeren met een startkwalificatie geldt reguliere nazorg. Zo blijven jongeren in beeld op kwetsbare momenten.

3. Richting duurzaam werk

In samenwerking met gemeenten, werkgevers en het Regionaal Werkcentrum begeleiden we jongeren verder naar werk, leerwerktrajecten of vervolgonderwijs, met als doel duurzame deelname aan de arbeidsmarkt.

Bij iedere overstap gebruiken we het Paspoort voor Succes of het Paspoort voor de Toekomst als overdrachtsdocument. Zo blijft hun verhaal intact en loopt de begeleiding door, zonder dat zij opnieuw hoeven te beginnen.

Nazorgbegeleiding

Op school
Regie: onderwijs

Doorstroomfase
Regie: jongerenpunt

Fase na schoolverlaten tot 27 jaar
Regie: Doorstroompunt en gemeente

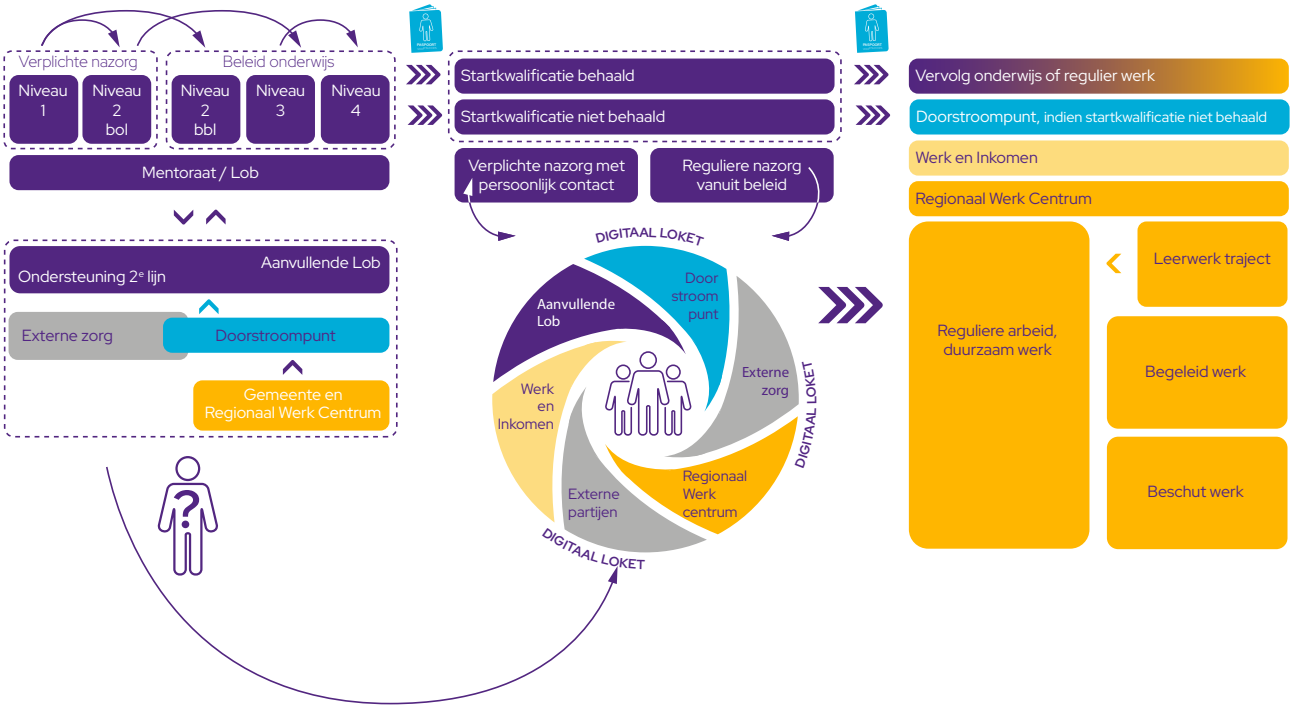

"De begeleiding van jongeren start al op school en loopt door tijdens de BPV. In de nazorg helpen wij hen bij de stap van school naar werk dat bij hen past. We kijken naar hun talenten en de hulp die zij nodig hebben. We begeleiden hen tijdens het hele traject en werken samen met het Doorstroompunt en de Arbeidsmarktregio om goede plekken bij werkgevers te vinden. Zo zorgen we voor een goede start en een toekomst met perspectief".

Karin Vesters ondersteuningscoördinator De Rooi Pannen MBO

Tot slot:
samen voor een kansrijke toekomst

Met dit jongerenprogramma zetten we als regio West-Brabant een stap vooruit. We kiezen voor een aanpak waarin ondersteuning beschikbaar is wanneer dat nodig is. Jongeren die het nodig hebben reiken we de hand, zodat zij zélf, met onze ondersteuning, een stap vooruit kunnen zetten. Tegelijkertijd normaliseren we dat ontwikkeling soms schuurt en investeren we in een sterke basis om uitval te voorkomen.

We weten dat deze manier van werken iets vraagt van iedereen. Het vraagt om vertrouwen, om het loslaten van autonomie en om het nemen van gezamenlijke verantwoordelijkheid. Dat is spannend, maar ook noodzakelijk als we écht verschil willen maken voor jongeren.

Samen leren en bijsturen

Leren en verbeteren doen we als regio. Onderwijsinstellingen, gemeenten, het Doorstroompunt, het Werkcentrum en andere partners delen kennis, ervaringen en dilemma's. We bespreken wat goed gaat en waar het schuurt, en spreken elkaar aan wanneer dat nodig is. Zo versterken we elkaar en voorkomen we dat iedere organisatie het wiel opnieuw uitvindt.

Niet alles hoeft vooraf vast te staan; we mogen onderweg leren en aanpassen. We blijven zichtbaar en bereikbaar voor jongeren die ondanks onze inspanningen de weg naar hulp niet vanzelf vinden. Waar nodig zoeken we jongeren actief op, zodat niemand buiten beeld raakt.

Dit programma is een uitnodiging om samen aan de slag te gaan. Aan professionals in onderwijs, gemeenten, het Doorstroompunt, het Werkcentrum West-Brabant en andere partners: weet elkaar te vinden, deel ideeën, stel vragen en benut kansen. En blijf jongeren betrekken, op alle niveaus: van uitvoering tot bestuur.

Samen zorgen we ervoor dat jongeren in West-Brabant kunnen bouwen aan een toekomst met perspectief. Dat is geen eindpunt, maar een gezamenlijke beweging!

Jongerenprogramma

West-Brabant

ROUTE NAAR ONDERWIJS EN WERK